

അഥ വ്രാവിംശോദ്യായഃ ||

10
16.54
①

ദ്രോണീ
യദേവോ ദേവഹേതുമം ദേവാസ്തു-കൃദാ-
വചം | അഗ്നിർവാ തജ്ജാദേനസോ വിഷ്വാൻ-
മുഷ്ടായുഗ്ദ്ധം ||

22.01

യദിദിവ യദി നന്തേ മേനാഗ്നി ചകൃദാ വചം |
വാധുകദാ തജ്ജാദേനസോ വിഷ്വാൻ-
മുഷ്ടായുഗ്ദ്ധം ||

22.02

യദി ജാഗ്രദി സ്വപ്തേ മേനാഗ്നി-ചകൃദാ-
വചം | സുര്യോ വാ തജ്ജാദേനസോ വിഷ്വാൻ-
മുഷ്ടായുഗ്ദ്ധം |

22.03

യദുഗ്രാമേ യദരൺണ്യേ യഥ്സദാ യാമ്യ-
യദിൻദ്രിയേ | യജ്ജുദേ യദന്യേ യദേന-
കൃദാ വചം | യദേകീസ്രാധി ധർമ്മി തസ്മാ-
വചജ്ജന-മി | യദാപോ അജന്യാ ഇതി-
വരുണേതി ശപാമമേ തതോ വരുണ നോ-
മുഷ്ടം |

22.04

അവദ്യഥ നിചുംപുണ നിചേരുർനി നിചും-
പുണഃ | അവ ദേവൈർ ദേവ കൃത-മേനോ-
യജ്ജുവ മർത്യൈകൃതം പർവ-രാവണോ -
ദേവ രിച്ഛാഹി | സമുദ്രേ തേ ഹൃദയ-
മുച്ഛന്തഃ | സൗത്യാ വിശ്വന്യോച്ഛിരൂതാപഃ |
സുമിത്രിയാന അച ഓച്ഛയഃ | സന്ത-
ദുകമിത്രിയാസ്സസ്സൈസ്സ സന്തഃ | യോദ്യോദ്യോ-
മൗച്ഛ വചം ത്രിച്ഛഃ ||

ദ്രുപദാ ദിവ മുമുചാനഃ | സിനഃ സ്താതോ -
മുപാദിവ | ചൂതം ചവിത്രേണ-വാജ്യ-മാപഃ ||

22.05

ശ്യാംസ്മിതം മൈനസഃ |

10
18.49

ഉദ്യമം കമ-സ്മിതം: FP ചന്ദ്രൻത ഉത്തരം |
ദേവം ദേവത്രാ സ്മിത-മനഃജ്ഞാതിരൂത്തമം ||

22.06

അഥോ അദ്വൈത ചാരിഷ്ഠ്യ രസേന-
സമൃദ്ധിമഹി | ചക്രസ്ഥാനത്ത് ആഗമം തമാ-
സ്യ സ്മൃജ്യാ വർഷസാപ്രജ്ഞാ ച ധനേന ച |
ഏകോപസ്മൃദ്യധിഷ്ഠി-മഹി സമീർന്നി തേജോസി-
തേജോ മഹി ധേനി ||

22.07

സമാവ-വർതി ചന്ദ്രിണി സമുച്ചാഃ സമുസ്മൃദ്യഃ |
സമു-വിഷ്ഠ-മിദം ജ്ഞാത് | വൈശ്യാനരജ്ഞ-
ജ്ഞാതിർഭൂധാസം വിഭൂൻകാമാൻവ്യസ്തവൈ-
ഭൂഃസ്വാഹാ ||

22.08

② അദ്വൈതാദി സമീധ-മീനേപ്രതപതേത്യമി |
പ്രതഞ്ചപ്രാപാഞ്ചോചൈ-മീനേസ്തോ-
ദീക്ഷിതോ അഹം || യത്ര ബ്രഹ്മ ച ക്ഷത്രം ച -
സമൃത്ത്വം ചർതഃസ്ഥ | തം ലോകം -
ചന്ദ്രം പ്രജ്ഞേച്ഛയ്യാത് ദേവാഃ സ-
സ്ഥാഗ്നിനാ ||

22.09

22.10

യത്രോക്തം വായുശ്ച സമൃത്ത്വം ചർതഃസ്ഥ |
തൽലോകം ചന്ദ്രം പ്രജ്ഞേച്ഛയ്യാത് -
സേദിന വിദ്വേത ||

22.11

അഗ്നിശ്ച തേ അഗ്നിശ്ച: FP ചന്ദ്രം-
പർവ്വതാ പർവ്വ: ഗന്ധസ്മൃതേ സോമ-മവത-
മദായ രസോ അച്ഛതഃ |

22.12

സിന്ധവന്തി പരി-മിത്തുന്ത്യഥ സിന്ധവന്തി -

22.13

ചുന്തിച്ച | സുരായെ ബ്രൂവെ മദേ -
കിന്തിപ്പോ വദതി കിന്തി: ||

10
20.45

ധനാ വൻതം കരം-ഭിന്-മുചുച-വന്ത-
മുക്തിനം | ഇന്ദ്ര പ്രാതർജ്യുഷസ്വനം ||

22-14

ബൃഹദിന്ദ്രായ ഗയത മർത്യോ വൃത്രമർദ്ദം |
ലേനേ ജ്യോതിര-ജനയന്ത്യതാ-വൃധോ-
ദേവം ദേവാല ജാഗ്രവി ||

22-15

അപ്തരോ അഗ്നിഭി: സുതഗ് സോമം ചവിത്ര -
ആ ന്ധ | ചുന്തിച്ചിന്ദ്രായ ചാർവേ ||

22-16

3 യോ ഭൂതാനാ-മധി-ചതിന്ദ്രാസ്തിൽ ജ്യോതാ -
അധിന്തിതാ: | യജുരേ മഹതോ മഹാഗ്നീ-
സ്തേൻ ഗൃഹ്ണാമിന്ദ്രാമഹം മധി ഗൃഹ്ണാമി-
ത്യാമഹം ||

22-17

ഉചയാമഗൃഹ്ണിതോസ്സശിന്ദ്രാൻത്യാ -
സർവ്വത്ത്വൈത്ത്വേന്ദ്രായ്യാ സുതാജ്യേ |
മദാമതേ യോനി-രശിന്ദ്രാൻത്യാ സർവ്വത്ത്വൈ-
ത്വേന്ദ്രായ്യാ സുതാജ്യേ ||

22-18

പ്രാണചാ മേ അപാനചാശ്ചക്ഷുഷ്ചാ: -
ശ്രോത്രചാശ്ച മേ | വാചോ മേ വിശ്വ-
ദേവേജോ മൻസോസി വിലാ-ക: ||

22-19

അശിൻ-കൃതസ്യതേ സർവ്വതികൃതം -
സ്യേൻദ്രേണ സുതാജ്ഞാ കൃതസ്യ | ഉചയാത-
ഉചയാതസ്യ ഭക്ഷയാമി ||

22-20

4 സമീഭു ഇന്ദ്ര ഉചയാമ-നീഭേ ചുരോ-രൂചാ -

22-21

പൂർവ്വ-കൃ⁺ത്രാ⁺ വൃ⁺ധാനഃ | ത്രി⁺ഭി⁺ക് ഭൂ⁺വൈ⁺-
ശ്ലീ⁺ഗ്⁺ശതാ⁺ വ⁺ജൂ⁺-ബാ⁺ഹു⁺ക് ജ⁺ചാ⁺ൻ വ⁺ശ്⁺തും⁺-
വി ഭൂ⁺ഭോ⁺ വവാ⁺രി ||

10
22-36

നരാ⁺ശ⁺സ്തഃ⁺FP⁺ അ⁺തി ശൂ⁺ഭോ⁺ മി⁺മാ⁺ന⁺സ്ത⁺ന്ന⁺മ⁺-
ചാ⁺ത് പ്ര⁺തി ഉ⁺ജ്ജ⁺സ്യ⁺ ധാ⁺മീ⁺ ഗോ⁺ഭി⁺ക് വ⁺ചാ-
വാ⁺ന്മ⁺,ധു⁺നാ സ⁺മ⁺ഞ്ജ⁺ൻ ചി⁺ര⁺ഞ്ജ⁺ണൈ⁺ശ്-
ശ്ല⁺ന്ദ്രി⁺-ഉ⁺ജ്ജ⁺തി⁺ പ്ര⁺ചേ⁺താഃ |

22-22

ഇ⁺ജീ⁺തോ ഭൂ⁺വൈ⁺ക് ച⁺രി വ⁺ാ⁺ന് 2-
അ⁺ഭി⁺ ഷ്ലീ⁺രാ⁺-ജ്ജ⁺ചാ⁺നോ ച⁺വി⁺ചാ⁺ ശ⁺ക്യ⁺-
മാ⁺നഃ | പൂ⁺ര⁺ന്ദ⁺ഭോ ഗോ⁺ത്ര⁺ഭി⁺ദ്വ⁺ജൂ⁺-
ബാ⁺ഹു⁺രാ യാ⁺ത⁺ ഉ⁺ജ്ജ⁺-മു⁺ച്⁺നോ ജ്ജ⁺ചാ⁺നഃ ||

22-23

ജ്ജ⁺ചാ⁺നോ ബ⁺ൻ⁺ചി⁺ൻ ച⁺രി വാ⁺ന്ത⁺ ഇ⁺ന്ദ്രഃ⁺FP⁺-
പ്രാ⁺ചീ⁺ൻ⁺ഗ്⁺ സീ⁺ര⁺ത് പ്ര⁺ഭി⁺ശാ⁺ ചൃ⁺ഥി⁺വ്യാഃ |
ഉ⁺രൂ⁺പ്ര⁺ഥാഃ⁺FP⁺ പ്ര⁺ഥ⁺-മാ⁺ന⁺സ്ത⁺സ്⁺സ്യോ⁺ന-
മാ⁺ദ്രി⁺ത്ത്യൈ⁺ര⁺ത്⁺ത⁺ം വ⁺സ്യ⁺ഭി⁺ഃ⁺ സ⁺ജ്ജോ⁺ചാഃ ||

22-24

ഇ⁺ന്ദ്ര⁺ം ഭൂ⁺രഃ⁺hk⁺ കൃ⁺വ⁺ജ്ജോ⁺ ധാ⁺വ്-മാ⁺നാ -
വൃ⁺ചാ⁺നം⁺ യ⁺ യ⁺ന്ത⁺ ജ⁺ൻ⁺യഃ⁺ സു⁺ച⁺ൽ⁺നിഃ |
ത്വാ⁺ഭോ ഭേ⁺വി⁺ര⁺ഭി⁺തോ വി⁺ശ്⁺ർ-യ⁺ന്താ⁺ഗ്⁺-
സു⁺വീ⁺രാ വീ⁺ര⁺ം പ്ര⁺ഥ⁺മാ⁺നാ മ⁺ചോ⁺ഭിഃ ||

22-25

ഉ⁺ചാ⁺സാ-ന⁺ക്താ ബൃ⁺ഹ⁺തി ബൃ⁺ഹ⁺ന്ത⁺ം പ⁺യ⁺സ⁺-
സ്വ⁺തീ സു⁺ഭൂ⁺ജേ ശൂ⁺ര-മി⁺ന്ദ്ര⁺ം | ത⁺ന്ത്യ⁺ൻ ത⁺ത⁺ം-
പേ⁺ശ⁺സാ സ⁺ന്വ-യ⁺ന്തീ ഭേ⁺വാ⁺നാ⁺ം ഭേ⁺വ⁺ം⁺-
യ⁺ജ്ജ⁺തഃ⁺ സു⁺ഭൂ⁺ജേ ||

22-26

ദൈ⁺വ്യാ മി⁺മാ⁺നാ മ⁺ന്ദൃ⁺ഃ⁺FP⁺ പൂ⁺രൂ⁺ത്രാ -
ചോ⁺ക്താ⁺ ഇ⁺ന്ദ്ര⁺ം പ്ര⁺ഥ⁺മാ സു⁺വാ⁺ചി⁺ാ |
മു⁺ക്യ⁺ന്ത⁺ജ്ജ⁺സ്യ-മ⁺ധു⁺നാ ഭ⁺ധാ⁺നാ⁺പ്-

22-27

പ്രാചീനം ജ്യോതിർഹവിഷ്യാ വൃധാതഃ ||

10

തിസ്രോ ദേവിൻഹവിഷ്യാ വർധ-മാനാ - 22.28
ഇന്ദ്രം ജ്യേഷ്ഠാണാ ജന്മോ ന പത്നീഃ |
അപ്സ്മിൻനം തന്തും പർവ്വതാ സർവ്വതീതാ-
ദേവി ഭാർതീ വിശ്വതൃപതിഃ ||

ത്വഷ്യാ ദധ്വപ്സ്മി-മിന്ദ്രായ വൃഷ്ണേ- 22.29
പാതോ ചിഷ്ട്വശസേ പൂർവ്വണി | വൃഷ്യാ-
യജുൻവൃഷ്ണം ഭൂരി-രതോ മൃഗധന്വജ്ഞസ്യ-
സമ്-നന്തേ ഭദ്രവാൻ ||

വനസ്സതിരവസ്യേഷ്ടോ ന പാശൈസ്തമിന്ദ്രാ- 22.30
സമൃണ-ജ്ഞം-മിതാ ന ദേവഃ | ഇന്ദ്രസ്യ-
ഹവൈവർജ്ജം പൂണാനഃ സ്വദാതിയജ്ഞം-
മധ്വനാ ച്യവേൻ ||

ജ്ഞോമാനാ-മിന്ദ്രം പ്രതി ശൂര ഇന്ദ്രോ - 22.31
വൃഷ്യായ-മിന്ദ്രോ വൃഷ്ടിസ്തു-രാചാട് |
ച്യവതപ്രുഷ്യാ മൻസാ ഭോദ്-മാനാഃ സ്വാഹാ-
ദേവാ അമൃതാ മാദധന്താം ||

5 ആ യാത്രിൻദ്രോ-വസ്യ ഉപന ഇഹസ്തുതഃ- 22.32
സധ-മാദ്സ്തു ശൂരഃ | വാവൃധാനസ്തദി-
ഷ്ടിന്ദ്രസ്യ പൃഥ്വിർഭൃതൻഷ്ടി-മുദി-
ഭൂതി പൃഷ്യാത് ||

ആന ഇന്ദ്രോ ദൂരാദാൻ അസാദ്-ഭിഷ്ടി-ഭൃദ- 22.33
വസേ യാനദൃഗഃ | ദാജിഷ്ഠേദിൻവൃപതിർവൃ-
ഷ്യാഹഃഃ സംഗേ സമധ്വസ്യതൃപ വണിഃ FP-
പൃതന്വൻ ||

10
26.05

ആന ഇന്ദ്രോ ഹരി-ദിഗ്യാത്ത് ചാർവാചിനോ- 22.34
വസേ രാധ-സേച | തിഷ്ഠാതി വത്സീ മദ്ധവാ -
വിരപ്തീ മഘ് ഉജ്ജ-മന്ദനോ വാക്സാത്യ ||

ത്രാതാര-മിന്ദ്ര-മവിതാര- മിന്ദ്രഗ്ഗ് ഹവേഹവേ- 22.35
സുഹവജ്ഗ് ശൂര-മിന്ദ്രം | ചക്രാമി ശക്തം ചൂര-
ഹൃത-മിന്ദ്രഗ്ഗ് സ സ്വ്ജിനോ മദ്ധവാ -
ധാതിന്ദ്രം ||

ഇന്ദ്രഃ സുതാമ്യാ സ്വവ്ജ് 2 അയോദിഃ സ- 22.36
സുമൃജീകോ ഭവതു വിശ്വവേദാഃ | ബാധ്യാന്തം -
ദ്രോണോ അഭയം കൃണോത്യ സുവിദ്യസ്വ -
പത്യഃ സ്വാമ ||

തസ്യ വചഗ്ഗ് സുമത്യ ഉജ്ജിഖ്യാപി ഭിദ്രേ- 22.37
സ്മൃമനസേ സ്യാമി സ സുതാമ്യാ സ്വവ്ജ് 2 -
ഇന്ദ്രോ അസ്മേ ആരാച്ചിദ്ര-ദ്രോഷഃ സ -
സന്ദുതദ്യ-ഭോത്യ ||

ആ മന്ദൈരിന്ദ്ര ഹരിദിഗ്യാനി മദ്ധൂര- 22.38
രോമദിഃ | മാത്യാ കേചിന്നി ക്ഷമ്നിം ന-
പാശിനോതി ധ്വേവ ക്ഷം 2 ഉഹി ||

ഋവേദിന്ദ്രം വൃഷ്ണം വക്സാഹൃവ്- 22.39
വസിഷ്ഠാസോ അദ്യർചന്ത്യർകൈഃ |
സന്ജ്ഞോ വിരവ്യാത്യ ഗോമദ്യഭയം -
പാത സ്വ്ജിദിഃ സദാ നഃ ||

6 സമീദ്രോ അനിരത്രിനാ തപ്തോ ധർമാ- 22.40
വിരാട് സുതഃ | ദ്രോണേ ധേനുഃ സരസ്വതീ -
സോമഗ്ഗ് ശൂക്ര-മിഹേന്ദ്രിയം ||

10
27.52

തന്മൂലം ദിക്ഷിജ്ഞാ സുര്യേശ്വരി-നോഭാ-
സരസ്വതീ ഉദ്യാ രജ്യാസ് സിന്ധുവ-മിന്ദ്രായ-
ചന്ദ്രികാഭിഷ്ഠവചാൻ ||

22.41

ഇന്ദ്രായേശ്വര്യസ് സരസ്വതീ നരാശസ്സേന-
നന്ദനമുഖം അധാതാ-മുശിനാ മധു ഭേഷജം-
ദിക്ഷിജ്ഞാ സുര്യേശ്വരി ||

22.42

ആജ്ഞാമുഖാ നാ സരസ്വതീന്ദ്രാ-യേശ്വരിയാണി-
വിന്ദ്രം | ഇജ്ഞാദിന്ദ്രാശിനാ ഇജ്ഞാസ് സമുക്തജ്ഞ-
സസ്തരയിൻ ദധഃ |

22.43

അശിനാ നമുചേ:സുര്യസ് സോമ്യസ് ശ്യാം-
പരിശ്യാതാ | സരസ്വതീ തദാ ഭരദ്-
ബന്ദി-മേഷന്ദ്രായ പാർവേ ||

22.44

കവ്യേഷ്യാ ന വ്യവസ്വതീന്ദ്രാശിന്ദ്രാൻ ന ദൂരോ-
ദിഷഃ | ഇന്ദ്രോ ന രോദസീ ഉദേ ദൂമേ-
കാമുൻമസു സരസ്വതീ ||

22.45

ഉച്ചാസാ-നന്ദ്ര-മുശിനാ ദിവേഷ്വസ് സായ-
മിന്ദ്രിശൈഃ | സംജാ-നാനേ സുചേശ്വ-
സമുക്തജ്ഞേ സരസ്വതീ ||

22.46

ചാതൻ നോ അശിനാ ദിവാ ചാമി നന്ദ്ര-
സരസ്വതീ | ദൈവ്യാ മോതാരാ ദിക്ഷിജ്ഞാ-
ചാത-മിന്ദ്രാസ് സചാ സുര്യേശ്വരി ||

22.47

തിന്ദ്രസന്ദ്രയാ സരസ്വതീശിനാ ഭാരണീജാ |
തിന്ദ്രം പരിശ്യാതാ സോമ-മിന്ദ്രായ-
സുചുക്തജ്ഞേ ||

22.48

✓

10
29.35

അശ്വിനാ ഭദ്രജ്ജം മധ്യ ഭദ്രജ്ജം നഃ സ-
സരസ്വതീ | ഇം ശ്രോ യ്യാ ചശഃ ശ്രിയ്യാ-
രൂപ്യാ രൂപമധഃ സുതേ ||

22.49

ഔതുമേം ശ്രോ വനസ്വതിഃ ശശമനഃ FP-
ചരിശ്രൂതാ | ജീവാപ്-മ്യാശിദ്യാം മധ്യ-
ഭൂമേ ധേനുഃ സരസ്വതീ ||

22.50

ഗോഭിരന സോമ-മ്യാശിനാ മാസരേണ-
ചരിശ്രൂതാ | സമധാതസ്ത സരസ്വത്യാ സ-
ന്യാമേം ശ്രോ സുതം മധ്യ ||

22.51

7 അശ്വിനാ ഹവിരിൻ ശ്രിയം നമുചേർധിയാ-
സരസ്വതീ | ആ ശക്താസു-രാദ്രസു മച്ച-
മിശ്രായ ജ്ജീരേ ||

22.52

മമ്യാശിനാ സരസ്വതീ ഹവിരേഷിശ്ര-മവർധയൻൻ
സബി-ഭേദ വലം മച്ചം നമുചാ-വാസുരേ-
സചാ ||

22.53

തമിശ്രോ ചശവഃ സചാശിനോഭാ സരസ്വതീ |
ദധാനാ അദ്ഭി-നുമുചത ഹവിച്ഛാ മ്യാ-
ഇൻ ശ്രിയൈഃ ||

22.54

മമ്യാശി ഇശ്രിയം ദധഃ സവിതാ വർവ്വണോ-
ഭൂഃ | സ സുതാമ്യാ ഹവിച്ഛിതിശ്ച മാനായ-
സമുത ||

22.55

സവിതാ വർവ്വണോ ദധദ്ഭി-മാനായ ഭാശുച്ഛി |
ആദത്ത നമുചേർവസു സുതാമ്യാ ബപ്-
മിശ്രിയം ||

22.56

10
31.10

വർണ്ണനഃ^h ക്ഷി⁺ത്ര-മി^{||}ൻ ശ്രിയം ഭഗേന സവിതാ^h 22.57
ശ്രിയം^{||} സു⁺താമ്രാ യശ്ശസാ ബലം^h ദധാനാ-
യ⁺ജ്ജാ^h ശത^{||}

അ⁺ശ്വിനാ ഗോ⁺ഭി⁺രി⁺ശ്രിയ-മ^hശ്ശേ⁺ഭി⁺ർവി⁺ര്യം - 22.58
ബലം^{||} ഹവി⁺ഭേഷ⁺ശ്ര⁺സ്സ⁺ സർ⁺സ്വ⁺തി-
യജ്ജ-മാ⁺നമ-വർധ⁺യ⁺ൻ^hൻ^{||}

താ നാ⁺സ⁺ത്യാ സു⁺പേ⁺ശ്ശസാ മി^hര⁺ണ്ണ⁺ണ്യ- 22.59
വർത⁺നീ നരാ^{||} സർ⁺സ്വ⁺തി ഹവി⁺ഭേഷ⁺മി⁺രി⁺ശ്ര-
കർ⁺മ⁺സു നോ⁺വ⁺ത^{||}

താ ഭി⁺ഷ്ജാ സു⁺കർ⁺മ⁺ണാ സാ സു⁺ദൃ⁺ചാ - 22.60
സർ⁺സ്വ⁺തി^{||} സ വ⁺ശ്ര⁺താ ശത⁺ശ്ര⁺ത്വ⁺രി⁺ശ്രായ-
ദധ⁺രി⁺ശ്രിയം^{||}

യു⁺വ⁺സ്സ⁺ സു⁺രാ⁺മ്-മ⁺ശ്വിനാ നമ⁺ചാ ആ⁺സു⁺രേ - 22.61
സ⁺ചാ^{||} വി⁺ചി⁺ചാനാഃ⁺ സർ⁺സ്വ⁺തി⁺ശ്ര⁺ണ്ണ⁺-
കർ⁺മ⁺സ്വാ⁺വ⁺ത^{||}

ചു⁺ത⁺മി⁺വ ചി⁺തരാ അ⁺ശ്വിനോ ഭേ⁺ശ്രാ⁺വ⁺ധുഃ^h 22.62
കാ⁺ശ്ശൈ⁺ർഭ ദൃ⁺സ്സ⁺ സനാ⁺ഭിഃ^{||} യഥ⁺സു⁺രാ⁺മ⁺വ⁺-
വൃ⁺ചി⁺ബഃ⁺ ശ⁺ചീ⁺ഭിഃ⁺ സർ⁺സ്വ⁺തി⁺ശ്രാ -
മ⁺ച⁺വ⁺ന-ഭി⁺ഷ്ണ⁺ക്^{||}

മ⁺ശ്വി⁺ന⁺ശ്ചാ⁺സ ഔ⁺ചി⁺ദാ⁺സ ഉ⁺ക്ഷ⁺ണോ വ⁺ശാ - 22.63
ദേ⁺വ്യാ അവ-സൃ⁺ഷ്ടാ⁺സ ആ⁺മു⁺താഃ^{||}
കീ⁺ലാ⁺ല⁺പേ സോ⁺മ്-ചൃ⁺ഷ്ടായ ഭവ⁺ധസേ ചൃ⁺ദാ-
മ⁺തി⁺ണ്ണ⁺ജ⁺നയ ചാ⁺ർ⁺മ⁺ഗ⁺യേ^{||}

അ⁺ഹാ⁺വൃ⁺ഗേ ഹവി⁺രാ⁺സ്യേ തേ⁺സൃ⁺ചി⁺വ- 22.64
ചൃ⁺തം^h ച⁺വി⁺വ സോ⁺മ്^{||} വാ⁺ജ⁺സ⁺നി⁺സ്⁺-

രയിമ്സേ സുനീരം പ്രശ്നം ധേനി-
യശനം ബ്രഹ്മണം ||

10
32.54

8 അതിനാ തേജസാ ചക്ഷുഃ^{FP} പ്രാണേന -
സർവ്വതീ വിദ്യാ വായേനോ ബലേനോ
ദധുരിശ്രിയം ||

22.65

നോമൃ-മൃണാ സത്യാ-വദ്രാത-മതിനാ |
വർതി രൂദ്രാ നൃപാജം ||

22.66

നഖപരോ നാൻര ആദ-ധർഷദൃഷ്ടിശ്ച |
ദുഃശസ്തോ മർത്യോ രിപഃ

22.67

താന ആ വോശമ-മതിനാ രയിം ചിശൻ -
സൗദ്രശം | വിഷ്ണോ വരിവോ-വിദം ||

22.68

ചാവകാനഃ⁺ സർവ്വതീ വാജേദിർവാജിനീ-
വതി | യജ്ഞം വഷ്ടു വിശാ വസുഃ ||

22.69

ചോദയി⁺ത്രി സ്മൃതാനാം⁺ ചേത⁺നീ -
സമിതിനാം | യജ്ഞം ദേയ സർവ്വതീ ||

22.70

മഹോ അർദ്ധഃ⁺ സർവ്വതീ⁺ പ്രചേതയതി -
കേതനാ | വിശോ വിശ്വാ-വിരാജതി ||

22.71

ഇന്ദ്രാ യാഹി ചിത്രദാനോ സുതാ ഉദേ⁺സ -
ത്യായവഃ | അൺവിദി⁺സ്തനാ ചുതാ⁺സഃ |

22.72

ഇന്ദ്രാ യാഹി വിശേഷിതോ വി⁺പ്രജുതഃ⁺ സുതാ -
വതഃ | ഉപ⁺ബ്രഹ്മാണി വാചക്ഃ ||

22.73

ഇന്ദ്രാ യാഹി തൃത്യജാന ഉപ⁺ബ്രഹ്മാണി -

22.74

ചരിവഃ | സൂതേ ദ്വിച്ചി ന്തൈഃ ||

അശ്വിനാ ചിഞ്ചതാം മധു സരസ്വതൃ -
സജോഷസാ | ഇന്ദ്രഃ സുതോമ വൃത്രഹ -
ജുച്ഛന്താഗ്നം സോമം മധു || 30 ||

22.75

10
34.54

—x—

ഇതി ശക്തൈഃ^{hk} ക്വാത്തസംഹിതായാം -
വ്രാവിംശോദ്യായഃ ||

✓

P.R.IYER

4-2-2019

checked by SR